

INNOVACIÓN E CIENCIA NO PATRIMONIO ETNOGRÁFICO

Área Panorámica TUI, 28, 29 e 30 de Abril 2012

Aprobada a candidatura correspondente na Asemblea Xeral da Asociación para la Conservación y Estudio de los Molinos (ACEM), na Asociación Galega Amigos dos Muiños (ASGAMUI) xa iniciamos as accións para organizar o 8º CONGRESO INTERNACIONAL DE MOLINOLOGÍA que se celebrará en Tui os vindeiros días 28, 29 e 30 de Abril de 2012. Nesta organización participan asemade a Universidade de Vigo, a Deputación Provincial de Pontevedra e os Concellos de Tui, Meaño e O Rosal.

A constitución do Comité Organizador e o deseño para configurar o Comité Científico e o Comité de Honra do Congreso marcaron o comezo dunha andaina que pretendemos nos leve á realización dun evento digno da actividade que encol da Muiñoloxía un grande número de estudosos e xente preocupada pola búsqueda das raigames antropolóxicas e os sinais de identidade dos pobos, a súa recuperación e a súa conservación, están a desenvolver en todo o territorio español e en boa parte de países doutras latitudes.

Eleximos o lema "Innovación e Ciencia no Patrimonio Etnográfico" porque cremos que é

... para a realización de traballos vitais homes e mulleres que desenvolveron a súa vida no medio rural, teñan un merecido tecnoloxías; por outra banda é preciso seguir potenciando os estudos etnográficos elevandoos a categoría de Ciencia baseándose nos coñecementos empíricos daqueles que inventaron enxeños e mecanismos máis ou menos complicados para un mellor desenvolvemento da súa vida cotiá.

Nada mellor que un foro internacional no que se dan cita grande número de expertos e investigadores no eido da muiñoloxía e dos enxeños hidráulicos ou eólicos para conquistar que os grandes esforzos físicos e intelectuais dos que nos precederon non se vexan esquecidos e afastados nos recunchos do inservible.

Sirvan estes primeiros pensamentos para asentar a cimentación dunha xuntanza de pensadores e estudosos do noso pasado para que con optimismo e ciencia logremos divulgar os nosos pensamentos polos camiños da vida actual e deste xeito compensar o tributo que nos leva a rebuscar, investigar, restaurar e conservar os elementos entre os que casi todos temos nacido, e darlles a categoría e importancia que tiveron e seguen a ter. Por isto xustificamos a convocatoria do 8º Congreso Internacional de Molinología organizado conxuntamente por ACEM e Amigos dos Muiños na que participaran no mesmo representantes de Cultura, Medio Ambiente, Patrimonio e Medio Rural, e Turismo das distintas Comunidades Autónomas do territorio español; asociados e asociadas de Amigos dos Muiños; representacións de concellos de Galicia e Asociacións Culturais; estudosos, investigadores e científicos interesados no desenvolvemento e enaltecemento da cultura popular en Galicia e noutras Comunidades Autónomas, así como a Rede Portuguesa de Moinhos, a Fédération des Moulins de France; a The International Molinological Society (TIMS), a Fédération Française des Associations de sauvegarde des Moulins (FFAM) e outras asociacións e Institucións europeas.

Convidamos a todas e todos a un serio respecto polos elementos, os usos, os costumes e a cultura do pasado e teñan a ben manifestalo nóbriamente: o 8º Congreso de Molinología ten reservado para eles un sitio, un momento, unha empatía e unha grata ocasión para compartir opinións.

O Comité Galego encargado da organización deste 8º Congreso de Muiñoloxía, encabezado pola

INNOVACIÓN E CIENCIA NO PATRIMONIO ETNOGRÁFICO

Área Panorámica TUI, 28, 29 e 30 de Abril 2012

Aprobada a candidatura correspondente na Asemblea Xeral da Asociación para la Conservación y Estudio de los Molinos (ACEM), na Asociación Galega Amigos dos Muiños (ASGAMUI) xa iniciamos as accións para organizar o 8º CONGRESO INTERNACIONAL DE MOLINOLOGÍA que se celebrará en Tui os vindeiros días 28, 29 e 30 de Abril de 2012. Nesta organización participan asemade a Universidade de Vigo, a Deputación Provincial de Pontevedra e os Concellos de Tui, Meaño e O Rosal.

A constitución do Comité Organizador e o deseño para configurar o Comité Científico e o Comité de Honra do Congreso marcaron o comezo dunha andaina que pretendemos nos leve á realización dun evento digno da actividade que encol da Muiñoloxía un grande número de estudosos e xente preocupada pola búsqueda das raigames antropolóxicas e os sinais de identidade dos pobos, a súa recuperación e a súa conservación, están a desenvolver en todo o territorio español e en boa parte de países doutras latitudes.

Eleximos o lema “Innovación e Ciencia no Patrimonio Etnográfico” porque cremos que é chegada a hora de que aqueles elementos que foron axudas valiosas para a realización de traballos vitais de moitos homes e mulleres que desenvolveron a súa vida no medio rural, teñan un merecido recoñecemento e un lugar nos tempos das novas tecnoloxías ; por outra banda é preciso seguir potenciando os estudos etnográficos elevándoos á categoría de Ciencia baseándose nos coñecementos empíricos daqueles que inventaron enxeños e mecanismos máis ou menos complicados para un mellor desenvolvemento da súa vida cotiá.

Nada mellor que un foro internacional no que se dan cita grande número de expertos e investigadores no eido da muiñoloxía e dos enxeños hidráulicos ou eólicos para conquistar que os grandes esforzos físicos e intelectuais dos que nos precederon non se vexan esquecidos e afastados nos recunchos do inservible.

Sirvan estes primeiros pensamentos para asentar a cimentación dunha xuntanza de pensadores e estudosos do noso pasado para que con optimismo e ciencia logremos divulgar os nosos pensamentos polos camiños da vida actual e deste xeito compensar o tributo que nos leva a rebuscar, investigar, restaurar e conservar os elementos entre os que casi todos temos nacido, e darlles a categoría e importancia que tiveron e seguen a ter. Por isto xustificamos a convocatoria do 8º Congreso Internacional de Molinología organizado conxuntamente por ACEM e Amigos dos Muiños na que participaran no mesmo representantes de Cultura, Medio Ambiente, Patrimonio e Medio Rural, e Turismo das distintas Comunidades Autónomas do territorio español; asociados e asociadas de Amigos dos Muiños; representacións de concellos de Galicia e Asociacións Culturais; estudosos, investigadores e científicos interesados no desenvolvemento e enaltecemento da cultura popular en Galicia e noutras Comunidades Autónomas, así como a Rede Portuguesa de Moinhos, a Fédération des Moulins de France; a The International Molinological Society (TIMS), a Fédération Française des Associations de sauvegarde des Moulins (FFAM) e outras asociacións e Institucións europeas.

Convidamos a todas e todos cantos sintan un serio respecto polos elementos, os usos, os costumes e a cultura do pasado e teñan a ben manifestalo públicamente: o 8º Congreso de Molinología ten reservado para eles un sitio, un momento, unha empatía e unha grata ocasión para compartir opinións.

O Comité Galego encargado da organización deste 8º Congreso de Muiñoloxía, encabezado pola

Asociación Galega Amigos dos Muiños, pretende que esta convocatoria teña unha ampla resposta como as anteriores. Esta páxina webb www.asgamui.com xuntamente coa de ACEM, www.molinoacem.com serán as canles para dar a coñecer o Congreso, o seu contido, e os medios para participar no mesmo.

Este ano 2012 agardamos a presenza de todas e todos os Amigos dos Muiños en Tui.

PROGRAMA

Sábado 28 abril

De 9 a 10 horas – Recepción e entrega de documentación

10 h – Bloque Temático 1º - Enxeñería, Industria, Tecnoloxía e Desenvolvemento –

Comunicacións

14 h.- Xantar

15.30 h.- Bloque Temático 2º - Arquitectura, Estudo e Rehabilitación de elementos etnográficos e protocolo de Restauración.

Comunicacións

Visita de estudo aos Muiños de O Salnés

21 h – Fin da Xornada

Domingo 29 abril

9 h.- Bloque Temático 3º - Cultura, Historia, Literatura, Arte e Música sobre o patrimonio etnográfico

Comunicacións

14 h.- Xantar

15.30 h – Bloque Temático 5º - Economía, Producción, Finanzamento e Lexislación dos elementos patrimoniais

Comunicacións

19 h.- “Muiños de O Folón e O Picón”

21 h.- Fin da Xornada

Luns 30 abril

9 h.- Asemblea de ACEM

12.30 h.- Comunicacións

14 h.- Xantar

15.30 h.- Comunicacións

18 h.- Actos de Clausura

21 h.- Peche do Congreso

Todo os asistentes farán visitas de estudo aos muiños de O Folón e do Picon no concello de O Rosal declarados Bens de Interese Cultural ; á ruta dos muiños de Lores-Simes no concello de Meaño; á ruta dos muiños de Ribadumia e Meis, e ao muiño de maré de Cambados.

Programas acompañantes

Sábado 28 – Cidade de TUI

Domingo 29 – Cidade de Valença do Minho

Luns – Monte Aloia (Tui)

PRESIDENCIA DEL CONGRESO

Presidente	Antxon Aguirre Sorondo	ACEM
Vicepresidente	Xabier Lores Rosal	Amigos dos Muiños
Secretario	Rafael Sánchez Bargiela	Tco.Cultura Concello de Tui
Vocais	Rafael Vallejo	Universidade de Vigo
	Vanesa Rodríguez	Concello de Tui
	Charo Tabales Perezoso	Concello de O Rosal
	Lourdes Ucha	Concello de Meaño

COMITÉ CIENTIFICO

Presidente	Rafael Vallejo	Universidade de Vigo
	Francisco Torres	Universidade de Vigo
	Rafael Sánchez Bargiela	Tco.Cultura Concello de Tui
	Antxon Aguirre Sorondo	ACEM
	Luis Azurmendi	ACEM
	José Maria Izaga	ACEM
	Félix Pinto	ACEM
	Antonio Lomba,	Amigos dos Muiños
	Xan Chillón	Amigos dos Muiños
	Xosé M ^a Leal Bóveda	Amigos dos Muiños
	Xabier Lores Rosal	Amigos dos Muiños

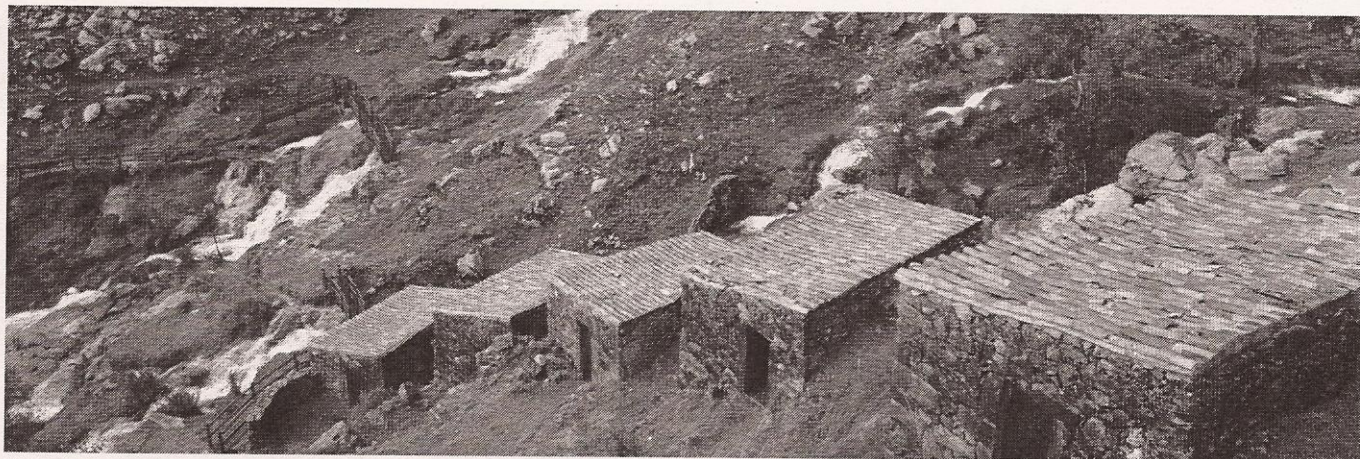
COMITÉ ORGANIZADOR

Presidente	Xabier Lores Rosal	Amigos dos Muiños
	Rafael Sánchez Bargiela	Tco Cultura Concello de Tui
	Rosendo González	Amigos dos Muiños
	Manuel Boubeta	Amigos dos Muiños
	Fco Javier Martinez	Amigos dos Muiños
	Xabier Lores Couto	Amigos dos Muiños
	Fco. Javier Soto	Amigos dos Muiños
	Fco. Javier Caridad	Amigos dos Muiños
	Pablo Dovalo	Amigos dos Muiños
	Victor Barbeito Pose	Técnico-Arqueólogo Concello de Boiro
	Rafael Vallejo	Universidade de Vigo
	Francisco Torres	Universidade de Vigo
	Vanesa Rodríguez	Concello de Tui
	Lourdes Ucha	Concello de Meaño
	Charo Tabales Perezoso	Concello de O Rosal
	Angeles Vicente Mazano	Concello de O Rosal
	Antonio Lomba,	Profesor IES A Guarda
	Xan Chillón	Profesor de IES ,Cangas
	José M. Castillo Amigo	Tco.Concello de Covelo
	Vanesa Fernández	Asociación Cult, Penacabalaria

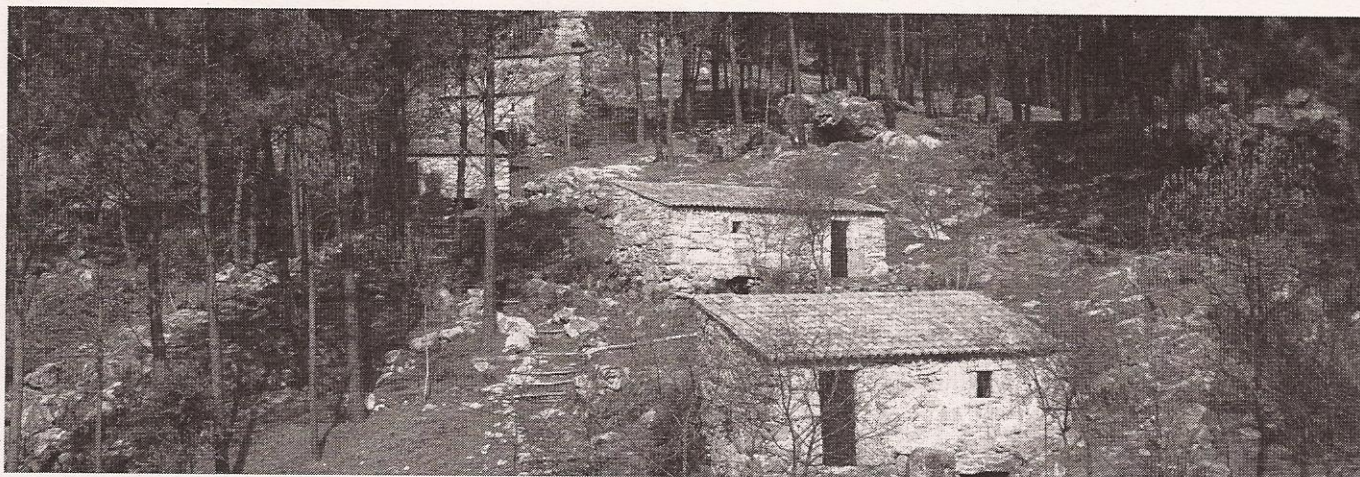
ANEXOS

MUIÑOS DO FOLÓN E DO PICÓN

O conxunto histórico-etnográfico dos Muíños do Folón e Picón na Vila do Rosal o forman 67 muíños hidráulicos que foron declarados Ben de Interese Cultural pola Xunta de Galicia en 1998. Premios como o Agader ao embelecemento do medio rural no 2003 ou a recente homologación da súa ruta de sendeirismo pola Federación Galega de Montañismo, fan deste enclave rosaleiro un punto de referencia turístico no Baixo Miño e aínda en Galicia.

Muíños de O Folón

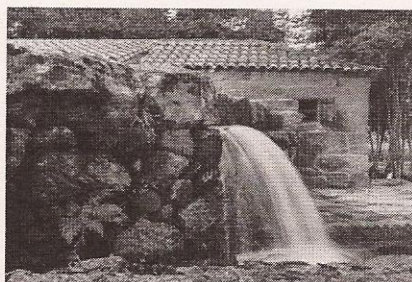

Muíños de O Picón

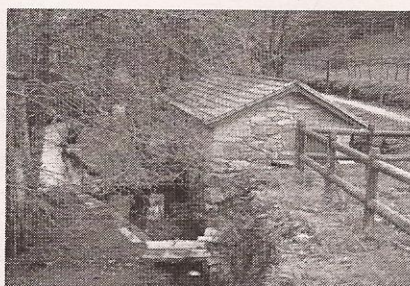
A ruta dos Muíños do Folón e Picón é, sen dúbida no Baixo Miño, símbolo de contacto coa natureza, coa cultura e a historia dos nosos devanceiros.

RUTA MUIÑOS DO SALNÉS

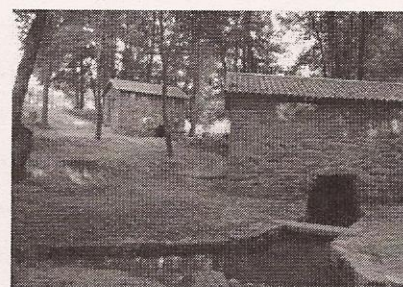
Meaño conta cunha gran cantidade de muiños de auga, algúns restaurados. Esta ruta plantexa un percorrido por gran parte destes muiños, disfrutando das paisaxes naturais que os arrodean. É unha ruta de sendeirismo.

Muíños do Ferreiro

Muíños da Ponte

Muíños de Couso